

MESTNI SVET

Dne 28. marca je bila 3. seja Mestnega sveta. Tretja točka dnevnega reda je bila razprava o uporabi sredstev sklada za preprečevanje alkoholizma v smislu okrajnega družbenega plana za leto 1958.

V današnji številki »Glasnika« objavljamo predloga za razdelitev sredstev iz tega sklada Sveta za te-

lesno kulturo in Sveta za turizem in gostinstvo. Prvi predlog je na seji obrazložil Niko Kavčič, predsednik Sveta za telesno kulturo, drugi predlog pa Ciril Skok, član Sveta za turizem in gostinstvo.

Mestni svet je oba predloga soglasno sprejel.

V občini Bežigrad-Ježica se gradi hipodrom. Za dograditev zaključnih del prve faze, da bo objekt uporabljiv, seveda še brez hlevov in podobnih naprav, so potrebna sredstva v višini 2 milijonov dinarjev.

V občini Sentvid se gradi telovadišče med TVD »Partizan« in gimnazijo. V občini Sentvid ni nikjer športnih naprav, zaradi tega je nujno potrebno, da se to telovadišče dokonča. Za dokončanje teh del so potrebna sredstva v višini 1 milijona.

Od obstoječih telesnovzgojnih objektov v našem mestu bi v letošnjem letu morali nujno obnoviti in opraviti vzdrževalna dela. V občini Ljubljana-Center Dom TVD »Partizan« Narodni dom in Tabor. Za izvedbo teh del je potrebnih 3 milijone dinarjev.

V občini Ljubljana-Bežigrad je potreben za centralni stadion Odreda 1 milijon dinarjev. Za izvršitev

nadaljnjih programov Sveta za telesno vzgojo OLO Ljubljana je potrebno za občine na območju mesta zagotoviti pravočasno potrebno tehnično dokumentacijo, načrte, in sicer:

V občini Ljubljana-Rudnik športni park.

V občini Ljubljana-Center TVD »Partizan« Narodni dom in zimsko kopališče.

V občini Ljubljana-Bežigrad športni park v sklopu centralnega stadiona.

V občini Ljubljana-Polje nov dom TVD Partizana.

V občini Ljubljana-Siška dokončno ureditev skakalnice v Šiški.

Za izvedbo teh načrtov so rezervirana sredstva v višini 3 milijonov.

Naš gornji predlog, ki ga danes predlagamo Mestnemu svetu, je vezan na sklep OLO Ljubljana, ki govori o 10%-ni povišani davščini na alkoholni promet in katerega polovica naj bi bila uporabljena za investicije za športne objekte.

Svet za telesno kulturo predlaga naslednjo razdelitev sredstev iz sklada predvidenega 10%-nega poviška davka na alkoholne pijače:

POROČILO IN PREDLOG SVETA ZA TELESNO KULTURO ZA RAZDELITEV SREDSTEV IZ SKLADA ZA PREPREČEVANJE ALKOHOLIZMA

Da bi na območju ljubljanskih občin zagotovili smotrno uporabo sredstev in omogočili, da bi tudi v Ljubljani razširili materialno osnovo za razvoj različnih telesnovzgojnih panog, je Svet za telesno vzgojo pri okrajnem ljudskem odboru Ljubljana v sodelovanju s predstavniki svetov za telesno vzgojo občin na območju mesta sklenil ustanoviti enoten sklad. V ta sklad bi se preko občinskih proračunov devetih občin stekala sredstva iz povišane davščine na promet z alkoholnimi pijačami. Značaj samega sklada naj bi bil strogo namenski ter bi ga upravljal odbor, ki naj bi ga imenoval okrajni ljudski odbor.

Mestnemu svetu predlagamo v pretres in sprejetje naslednji predlog.

Razdelitev sredstev smo mogli razdeliti le v okviru predvidenega pritoka sredstev v višini 42 milijonov dinarjev, kar predstavlja polovico povišane 10%-ne davščine.

Sredstva bi bila nazdeljena takole:

Predvidena so naslednja dela:

a) kanalizacija in drenaža	3,590.000 din
b) vodovod	2,144.000 din
c) dokončanje športnih igrišč na vrhnji in spodnji terasi	13,800.000 din
d) kotalkališče	3,400.000 din

Skupno 22,734.000 din

Ker so bila v lanskem letu že vložena sredstva v ta objekt, bo možno z investiranjem 17 milijonov dokončati zgolj navedene faze.

Občina Moste gradi športni park »Kodeljevo«. Tudi ta objekt so pričele graditi v lanskem letu mladinske delovne brigade; odveč bi bilo tu poudarjati nujnost gradnje tega športnega objekta, ker nima ves južni del Ljubljane nikakih športnih naprav.

V letu 1948 bo po gradbenem programu dokončana prva faza izgradnje omenjenega športnega parka, in to športni stadion s prostorom za treniranje in internimi komunalnimi napravami. Za izvedbo teh del so nujno potrebna sredstva v višini 8 milijonov dinarjev.

Občina Vič gradi javno kopališče »Kolezija«. Dela tečejo že od leta 1941. Leta 1949 se je ponovno pristopilo h gradnji. Obstajata dva bazena, eden je olimpijski, nove čistilne naprave bazenske vode za zadostno kapaciteto in garderobe je potrebno adaptirati, da bo kopališče lahko dostopno javnosti. Za dokončanje so potrebna po odobrenem investicijskem programu sredstva v višini 33 milijonov dinarjev. Za letošnje leto je predvidenih 10 milijonov. S tem se bo kopališče razširilo površinsko za eno tretjino, adaptirale pa se bodo garderobe v smislu javnega kopališča, kakor predpisuje sanitarna inspekcija. Znesek 7 milijonov, ki je predviden iz sklada, so minimalna sredstva za izvedbo tega programa.

1. V občini Ljubljana-Center in Šiška: za nadaljevanje del pri športnih igriščih v Tivoliju ob Muzeju NOB	17,000.000 din
2. V občini Ljubljana-Moste: za nadaljevanje del pri športnem parku na Kodeljevem	8,000.000 din
3. V občini Ljubljana-Vič: za razširitev kopališča v Koleziji, ki bo tako sposobno tudi za širšo javnost — gradnja garderob itd.	7,000.000 din
4. V občini Ljubljana-Bežigrad: za nadaljevanje del pri gradnji hipodroma na Ježici	2,000.000 din
5. V občini Ljubljana-Sentvid: za nadaljevanje započetih del pri gradnji letnega telovadišča	1,000.000 din
6. V občini Ljubljana-Bežigrad: za nujne poprave in zavarovanje glavne tribune na stadionu »Odreda«	1,000.000 din
7. V občini Ljubljana-Center: za potrebe adaptacije in poprave v Domu »Partizana« Narodni dom in popravo strehe pri domu na Taboru	3,000.000 din
8. Za pripravo načrtov za športne objekte na Rudniku, za Bežigradom, v Polju, nadalje za nov dom »Partizana« Narodni dom in za zimsko kopališče	3,000.000 din
Skupaj	42,000.000 din

POROČILO IN PREDLOG SVETA ZA TURIZEM IN GOSTINSTVO ZA RAZDELITEV SREDSTEV IZ SKLADA ZA PREPREČEVANJE ALKOHOLIZMA

Svet za turizem in gostinstvo pri okrajnem ljudskem odboru predlaga, da se za gostinstvo in turizem odpadajoči del sredstev v višini 42 milijonov, ki se bodo v smislu XVIII. poglavja družbenega plana OLO za leto 1958 zbrala iz povišanega prometnega davka na alkoholne pijače na območju mesta Ljubljane, uporabi za naslednje investicije s področja družbene prehrane, gostinstva in turizma:

1. za ureditev pomivalnice in sanitarij ter za opremo jedilnice v menzi Delavskega doma	1,000.000 din
2. za dopolnitev kuhinjske opreme v Studentski menzi, Miklošičeva cesta	150.000 din
3. za dopolnitev opreme, nabavo kuhinjskih strojev in delno ureditev jedilnice v menzi Ljudske kuhinje	2,500.000 din

4. za najnujnejšo ureditev sanitarij in shrambe za živila v menzi »Pri levu«, Gosposvet-ska cesta 500.000 din
Ta investicija naj se izvrši samo v primeru, če v doglednem času ni predvideno rušenje zgradbe. Pod današnjimi pogoji menza ne more več poslovati.
5. za načrte in pripravljala dela v Gostin-skem podjetju družbene prehrane ObLO Bežigrad 1.000.000 din
Za ta objekt bo znašala skupna investicijska vsota približno 80 milijonov dinarjev. Predvideva se, da bodo v letošnjem letu dokončani načrti in potrjen program.
6. za obrat družbene prehrane v ObLO Šiška ObLO Šiška pripravlja program za zgraditev restavracije s prenočišči. V restavraciji je predvidena kapaciteta za 1000 obrokov. V predlogu upošteva komisija samo tisti del investicije, ki bo predvidoma odpadel na restavracijo. Predvidevamo pa samo znesek za obvezno udeležbo za ta del investicije, ker bo skupna investicijska vsota znašala približno 140 milijonov dinarjev.
7. za pripravo načrtov za restavracijo za druž-beno prehrano na območju ObLO Moste . . . 500.000 din
ObLO Moste je o nujnosti gradnje objekta družbene prehrane glede na močne indu-strijske objekte že večkrat razpravljal, nima pa v proračunu predvidenih sredstev niti za načrte.
8. Turističnemu društvu za ureditev kopališča na Sori 2.000.000 din
ObLO Medvode je sprejel sklep v ureditvi celotnega območja, ki ga zajema kopališče

- ob Sori. Ker se kopališča poslužujejo prvenstveno Ljubljancem, meni komisija, da morajo tudi ljubljanske občine prispevati delež k ureditvi tega kopališča.
9. za adaptacijo in ureditev gostilne »Pri mač-ku«, Cankarjevo nabrežje 12.700.000 din
Program za ta objekt je že potrjen. Z ureditvijo tega gostišča bo na tem mestnem območju prav tako ustvarjena možnost za prehrano stalnih gostov.
10. za ureditev sanitarij in verande pri gostišču »Rožnik«, Ljubljana, Cankarjev vrh 6.000.000 din
Program za ta objekt je potrjen. Komisija meni, da je ureditev gostišča nujna, ker predstavlja Rožnik prav za ljubljansko prebivalstvo, posebno pa za šolsko mladino, priljubljeno izletniško postojanko. Glede na današnje stanje objekta je ureditev nujna.
11. delež za obvezno udeležbo za ureditev kav-arne Evropa 6.000.000 din
Program za to ureditev je pripravljen, ni pa še potrjen. Komisija meni, da je ureditev glede na splošne potrebe Ljubljane in na pomanjkanje kavarniških prostorov nujno potrebna. Podjetje bo s sredstvi iz investi-cijskega sklada ObLO Ljubljana-Center uredilo sanitarije, nujno pa je urediti še kuhinjske prostore in obnoviti tla v kavarni.

Ostanek sredstev, ki se bodo zbrala iz povišanega prometnega davka v približni višini 2.000.000 din, naj ostane kot rezerva za primere nujnih investicij v tistih gostinskih obratih na območju mesta, ki pretežno opravljajo promet s hrano, morajo pa po odredbi sanitarnega inšpektorata še v letošnjem I. polletju odpraviti nekatere tehnične pomanjkljivosti in dopolniti opremo, nimajo pa zadosti lastnih sredstev, niti ne bi mogli dobiti kreditov iz drugih lokalnih skladov.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Delo Sveta za šolstvo v 1957. letu

(Nadaljevanje gradiva iz »Glasnika« št. 22)

Drugi problem, katerega bo potrebno še postopoma reševati in ki zahteva tudi večja materialna sredstva, je pouk po oddelkih. Na šolah, kjer je zaradi manjšega števila učencev urejen pouk tako, da so razredi iste stroke združeni, in sicer I. in II. ali II. in III. ali vsi trije v en oddelek (v ljubljanskem okraju je pet takih šol), so se pokazale pri pouku nepremostljive težave. Učno delo je pri takšnem sistemu pouka zares otežkočeno in zahteva uporabo specialnih metod, dobro opremo ter zalogo sodobnih učil. Šele tako opremljena šola bi lahko nudila v oddelčnem sistemu pouka tudi kvaliteten pouk. Zato bo boljše, da polagama preidemo na združitev vseh takšnih nepopolnih razredov iste stroke v samostojne trimesečne šole, ki dosegaio v tem pogledu pozitivnejše rezultate.

Pereče je tudi poklicno izobraževanje gojencev-učencev vajenskih šol v Višnji gori in Logatcu, kjer primarnikuie sodobno opremljenih učnih delavnic.

Kljub vsem pomanjkljivostim, ki so še na naših šolah, se učno vzgojno delo izboljšuje in daje sorazmerno boljše rezultate.

Na letošnjih vajenskih šolah je izdelalo 66,77%, na periodičnih se v letošnjem merilu učenci dosegli 87,88% pozitivnih uspehov, na industrijskih in šolah s praktičnim poukom je pozitivno končalo 76,91%.

V preteklem šolskem letu je bila naša glavna naloga pripraviti ves učiteljski zbor na poglobljeno metodično in pedagoško delo. Rezultati prejšnjih let so namreč kazali na tem področju stagnacijo oziroma so se učitelji posluževali zgolj verbalističnih metod, ki niso primerne za učnovzgojno delo v naših šolah. Glede na potrebo po seznanjanju

učiteljstva z metodičnim delom na področju strokovnih in splošno izobraževalnih predmetov smo organizirali vrsto hospitacijskih ur na vajenskih in industrijskih šolah mesta Ljubljane. Hospitacijskim uram so prisostvovali tudi učitelji iz strokovnih šol izven mesta Ljubljane in celo iz drugih okrajev.

Na ta način smo začeli s poglobljenim delom, ki je bilo nujno potrebno, če hočemo v reformirani šoli doseči boljše rezultate in višji nivo znanja.

Časno je, da vsega dela na področju dopolnilnega izobraževanja prosvetnih delavcev na strokovnih šolah ne bo zmogel okraj sam in bo v tem pogledu potrebna vsekakor tudi republiška pomoč, ki bo morala biti organizirana s smotrnim programom.

Prav bo postopno izboljšanje učnih metod z uporabo avdiovizuelnih sredstev preneslo nove rezultate na področju znanja, bo pa še vedno ostala vrzel in to posebno v vajenskih šolah, kjer vplivajo na učenje in vzgojo še drugi faktorji.

Učenci-vajenci so še vedno mnogo obremenjeni s fizičnim delom in sicer v delavnici in doma. Mnogo je nekontroliranega dela in tako jim preostaja zelo malo časa za učenje. Če hočemo uvajati sodobni pouk v naše šole, potem se ne moremo zadovoljiti s tem, da bi združevali pouk in učenje in ustvarili tako imenovano priučevanje. Naloga šole je, da vzgoji mislečega državljan in bo treba zato preko pristojnih organov najti tudi v tem pogledu primerno rešitev, da se bo lahko učnovzgojni proces (pouk in učenje) pravilno in normalno razvijal.

Kadar ocenjujemo uspehe šole, ni spregledati tudi ves učiteljski

zbor. Na mestnih šolah smo v teku let ustvarili kolektive, ki jih sestavljajo stalni učitelji. Imamo pa še nekaj šol v okraju (5), ki so izključno v rokah honorarnih učiteljev. Mislimo, da je o tem problemu bilo že mnogo govora. Ne moremo mimo ugotovitev, da so vsi doseženi uspehi na učnovzgojnem področju odvisni predvsem od lika učitelja, pa naj si bo to mojster, tehnik, inženir, učitelj, profesor in predmetni učitelj. Zato bo treba v tej smeri pri nadaljnjem izobraževanju našega učnega osebja še mnogo storiti, če hočemo, da bodo naše šole odgovarjale zahtevam socialistične družbe.

Solski odbori so s svojim delom zelo uspešno reševali šolsko problematiko. Predvsem rešujejo problem izkoriščanja vajencev in vajenk, to se pravi, preko urnega dela, ki se z leti povečuje. Solski odbori so uspešno sodelovali tudi pri urejevanju materialnih vprašanj šole, kakor tudi pri vzgojni problematiki. Sestav vseh šolskih odborov nižjih strokovnih šol odgovarja uredbi o vodstvu šol in potrebam posameznih strok v obrti in industriji.

Zelo živahna je dejavnost učiteljskih zborov na območju organizacije roditeljskih sestankov in sestankov z delodajalci. Ti sestanki se vršijo 4-krat letno s polno udeležbo mojstrov in roditeljev. Tudi na šolah internatskega tipa nam je uspelo organizirati slična posvetovanja.

Razveseljujo je tudi dejstvo, da se je v tako kratkem času uveljavila skupnost učencev po nižjih strokovnih šolah.

Kljub materialnim težavam in drugim oviram pri učnovzgojnem delu je učni uspeh na nižjih strokovnih šolah prav dober. Vsekakor dosegaio šole internatskega tipa, to

so periodične vajenske, industrijske ter šole s praktičnim poukom boljše uspehe kot celoletne vajenske.

6. Vzgojni domovi

V pristojnost Sveta za šolstvo spadajo 3 vzgajališča in 3 posebni vzgojni zavodi: za gluho mladino, slepo mladino in duševno defektno mladino. Zaradi posebnih razlogov spadata pod isto pristojnost še Dom usnjarske tehniške srednje šole v Domžalah, ker tvori skupno s šolo in delavnicami en sam finančni samostojni zavod in Dom podkovske šole, ki zaradi nizke zmogljivosti 12 gojencev tvori z učno delavnico skupen finančno samostojen zavod. Reševanje pristojnosti Doma gostinske šole, Doma industrijske papirniške šole v Večah in Doma industrijske šole Litostroj je v teku. Vsi ostali vajenski domovi in dijaški domovi so prešli s 1. aprilom v pristojnost občinskih ljudskih odborov.

Iz priložene statistike je razvidno, da imajo ljubljanski domovi premalo prostora. Zmogljivost, ki so jo določili upravni odbori vzgojnih domov, je računana na najvišje možno število gojencev, pri katerem ustanova lahko še normalno dela. Seveda niso v to zmogljivost vračunani prostori, ki jih gojenci rabijo za razvijanje kulturnih dejavnosti v prostem času. Poleg tega uporablja večje število domov šolske učilnice kot dnevne sobe, ker nimajo lastnih dnevnih prostorov.

Dom tehniške srednje šole je s šolskim letom 1957/58 znižal zasedbo doma od 730 na 656 gojencev, ker je obstajala nevarnost, da zaradi preobremenitve nekega dne ne odpovedo sanitarne naprave in druge instalacije. Na intervencijo političnih in oblastvenih organov so spre-

jele uprave domov še 529 gojencev preko določene zmogljivosti. Zaradi pomanjkanja prostora je Dom tehniške srednje šole odklonil približno 200 dijakov, Vajenski dom v Kersnikovi ulici 60 vajencev. Tudi ostali domovi niso mogli ugodno rešiti vseh prošelj za sprejem. Zavod za gluho mladino rabi prostor za gluho-neme vajence, in sicer za 39 fantov in 25 deklet. Ta mladina nima možnosti šolanja v drugih mestih.

Po stanju v decembru 1957 manjka v Ljubljani prostora za naslednje število vajencev:

1. zasedba preko zmogljivosti 529 gojencev;
 2. odklonjenih gojencev v šolskem letu 1957/58 400;
 3. število gojencev, ki živijo v lesenih barakah 520;
 4. gluho-nemi vajenci 64;
- skupno manjka prostora za 1523 gojencev.

Pod točko 3. niso upoštevani gojenci Vajenske šole gradbene stroke, ker se zanje že gradi nov internat na Titovi cesti.

Ko obravnavamo zasedbo v vzgojnih domovih, moramo najprej upoštevati stanje stavb, v katerih ti domovi poslujejo. Z naglim razvojem nižjih in srednjih strokovnih šol je nastala potreba po večjem številu vzgojnih domov, kjer uživajo vajenci in dijaki vso oskrbo in vzgojo. V ta namen so bile določene stare stavbe, bivši samostani ali pa so bile postavljene provizorične barake. Prostori v starih stavbah so neprimerni in hladni, vzdrževalni stroški pa so ogromni. Najtežje je stanje v razpadajočih barakah, v katerih so: Dom gozdarske srednje šole, Dom industrijske kovinske šole v Šiški, Dom industrijske šole Litostroj, Dom zobotehniške srednje šole in Dom vajenske šole gradbene stroke. Težko si je predstavljati, kako naj bi se vzgojitelj lotil solidne intelektualne vzgoje v prostorih, ki niso zavarovani niti pred dežjem in mrazom, ali pa da bi govoril o sistematski estetski vzgoji mladega človeka itd.

Solidno urejeni so naslednji domovi: Dom vajenk na Rakovniku, Dom višje šole za medicinske sestre, Dom šole za otroške negovalke, Dom babiške šole, Dom gradbene srednje šole, Dijaški dom Ivana Cankarja, Dom gostinske šole, Dijaški dom v Kamniku, Dijaški dom v Kočevju, Dijaški dom v Ribnici, Vajenski dom Sentvid in Zavod za glasbeno vzgojo.

Iz sklada za kadre se gradi Dom za vajence gradbene stroke z zmogljivostjo 400 gojencev. Vseljiv bo predvidoma v začetku šolskega leta 1958/59. Na gradnjo se pripravljajo Dom industrijske šole Litostroj, Dom industrijske kovinske šole v Šiški in Vajenski dom v Kočevju. Načrti so v delu.

V privatnih zgradbah so naslednji vzgojni domovi: Dom vajenk na Rakovniku, Dom vajenk v Tacnu, Dom šole za voznike motornih vozil na Ježici, Dom podkavske šole, Dom gostinske šole, Dom industrijske šole za TT in Vajenski dom v Mekinjah.

Temeljite obnove so potrebni: Dom srednješolk Anice Černejeve, Dom ekonomske srednje šole, Dom Maide Vrhovnik, Dom tehnične srednje šole, Dijaški domovi v Stični, Fari, Logatecu in Starem trgu ter Vajenski dom v Mekinjah.

Oprema je v nekaterih domovih že stara in pomanjkljiva. Vendar je večina domov v teku let poskrbela, da imajo gojenci v prvi vrsti vsaj dobra ležišča. Ostalo opremo dopolnjujejo iz lastnega amortizacijskega

sklada, ki pa je odločno prenizek za nujne potrebe zavoda. Od občinskih ljudskih odborov niso prejeli v letu 1957 v ta namen nikakih sredstev. Večja investicijska sredstva za vzdrževalna dela in dopolnitev opreme sta prejela Dom višje šole za medicinske sestre in Dom šole za otroške negovalke od Sveta za zdravstvo LRS. Domovi nižjih in srednjih strokovnih šol pa so prejeli iz sklada za kadre 11.000.000 dinarjev za dopolnitev opreme. V najtežjem položaju so dijaški domovi, ki nimajo pravice črpati investicijskih sredstev iz sklada za kadre, niti jih niso prejeli od pristojnih organov, t. j. od občinskih ljudskih odborov. Tako so n. pr. v Domu srednješolk Anice Černejeve dijakinje Učiteljskega in Srednje vzgojiteljske šole ter gimnazije v skupnem številu 320. Oprema je stara in jo krpajo iz leta v leto. Nastaja vprašanje, kdo je dolžan skrbeti za domove te vrste dijakov, ki ne bodo šli v produkcijo, so pa družbeno potrebni prav tako kot proizvajalci. Amortizacijskega sklada niso uvedli domovi izven Ljubljane, ker smatrajo, da bi se s tem zvišala oskrbnina do stopnje, ki je starši ne bi zmogli.

V letu 1957 so se še nadalje vršili pregledi jedilnikov in pripravljanja hrane za gojence po strokovnih učiteljskih pod vodstvom Okrajnega zavoda za pospeševanje gospodinjstva. Pregledi so pokazali, da uprave domov, razen nekaterih izjem, še vedno ne posvečajo dovolj pozornosti pravilni prehrani. Sestava hrane ne odgovarja sodobni prehrani in se s pripravami uničujejo vitamini in mineralne snovi. Jedilniki so premalo pestri in se ponavljajo. Temeljito izboljšanje bomo dosegli le s tem, da bomo usposobili del kuhinjskega osebja, ki ima pogoje, ostale kuharice, ki so gluhe za vse nasvete in navodila, pa zamenjali s kvalificiranim kuhinjskim osebjem. V teku leta se je vršilo več seminarjev za domske kuharice za dobro in pravilno uporabo mleka v prahu in sira od Mednarodne pomoči. Razen posebnih vzgojnih zavodov, ki so proračunske ustanove, so vsi ostali vzgojni domovi finančno samostojni zavodi. Vzdržujejo se sami, in sicer iz dohodkov oskrbnin in iz izrednih dohodkov (ekonomije, prenočnine tujih gostov v času počitnic). Od pristojnih organov prejema v smislu Zakona o socialnih zavodih dotacijo za plače vzgojnimu in zdravstvenemu osebju. Večina domov je določila oskrbnino v višini 5300 din. Najnižja oskrbnina je v Dijaškem domu v Logatecu, kjer znaša 3500 din mesečno, najvišja pa v Zavodu za glasbeno vzgojo v znesku 6000 din mesečno. V tem zavodu so višji izdatki za kurjavo in razsvetlavo zaradi celodnevni glasbenih vaj v vseh prostorih zavoda. Kalkulacije so bile pregledane in odobrene od proračunske komisije OLO. Upravni odbori so dobro gospodarili, saj izkazujejo za leto 1956 vsi aktivne bilance.

V domovih nam primanjkuje stalnega vzgojnega osebja. Od vzgojiteljev je 26 študentov in 12 upokojenih učiteljev, ki vršijo polno delovno obveznost in po potrebi opravljajo še nadurna dela. V osmih domovih imamo skupno upravo s šolo. Brez pedagoške kvalifikacije je 12 upravnikov in vzgojiteljev in že zgoraj navedeni študentje. V domovih občine Kočetje, Ribnica in Stari trg vršijo vzgojno delo pedagogi, ki so polno zaposleni že na šolah. V letu 1957 smo polagali ve-

liko pozornosti na vzgojiteljevo administracijo, ki naj bi bila podlaga za bolj sistematično vzgojno delo in na študij psihologije in pedagogike, ki se je vršil po ustanovah samih in v obliki seminarja v okviru Društva vzgojiteljev v Ljubljani.

Ogledali smo si dobro urejene vzgojne domove in se seznanili z njihovo organizacijo vzgojnega dela.

Iz statističnih podatkov je ugotovljeno, da dosega gojenci za 5 do 20% boljše učne uspehe kot pa šole, katere ti gojenci poseščajo.

Za organizacijo vzgojnega dela je važen enoten vzgojni režim, ki je pa težko izvedljiv v domovih, kjer so gojenci s preveliko starostno razliko, t. j. zlasti tam, kjer poleg rednih dijakov imajo še učence mojstrskih oddelkov (Dom TSS in Dom gradbene srednje šole).

Dejavnost mladinske organizacije je v vzgojnih domovih zelo uspešna, saj so tu tudi najboljši pogoji. Razni krožki in sekcije delujejo zelo živahno in pritegujejo v tekmovalne tudi zunanjo mladino in mladino ostalih internatov. Organizirana imajo političnoideološka predavanja in diskusije. Mladina iz vzgojnih domov sodeluje tudi na terenskih proslavah in se vključuje v delovne brigade.

Večina upravnih odborov se je v družbenem upravljanju vzgojnih domov dobro znašla in uspešno reševala težke domske probleme tako materialnega kot vzgojnega značaja. Predvsem so skrbeli za smotrno uporabo domskih sredstev, uredili odnose med šolo in domom, organizirali roditeljske sestanke, skrbeli za učne uspehe in vzgojo.

Boleč problem domov so tuji stanovci. Z izselitvijo le teh bi se pridobili prostori za gojence, obenem bi pa omogočili domovom nemoteno poslovanje. Ta problematika je bila na merodajnih mestih že nešteto-krat prikazana, vendar do sedaj brezuspešno.

7. Posebni vzgojni zavodi

Neposredno pod pristojnost Sveta za šolstvo spadajo naslednji posebni vzgojni zavodi: 3 vzgajališča (Logatec, Smlednik, Višnja gora), in 1 zavod za duševno nerazvito mladino: Vzgojni zavod Janeza Levca, 1 zavod za gluho mladino, 1 zavod

za slepo mladino in vzgojna posve-tovalnica. V te ustanove prihajajo otroci in mladina zaradi defektnosti, kronične bolezn, psihofizične slabosti ali neke stopnje asocialnosti, ker se ne morejo izobraževati in vzgajati skupaj in na enak način, kakor povprečno razviti zdravi otroci. Naloga vzgojnih zavodov pa je, da to mladino izobrazijo in usposobi za poklicno zaposlitev in udejstvovanje v družbi.

Problematika posebnih vzgojnih ustanov sega na področje zdravstva in socialnega varstva. Osnovni smoter teh ustanov pa je doseči rehabilitacijo vse mladine, ki se izobražuje in vzgaja v njih. V celoti mora rehabilitirati svoje gojence edino zavod za gluho mladino, ki ima za to vse potrebne oddelke. Vse ostale učnovzgojne ustanove pa težijo za tem, da bi se razvile v rehabilitacijske zavode. Potrebne bi jim bile učnovzgojne delavnice za politehnično, priučeno in izučeno delovno silo. Tako rehabilitirana mladina bi mogla vračati družbi vsaj delno s svojim delom sredstva, ki so bila potrebna za njo v teku rehabilitacije.

V letu 1957 so bili internati takole izkoriščeni: Vzgojni zavod Janeza Levca, Zavod za gluho mladino in Zavod za slepo mladino: 278 gojencev. Kapaciteta je bila polno izkoriščena. V vzgojevališčih je znašala zasedba 172 gojencev. 24 mest je ostalo nezasedenih. Vzroki temu so visoki oskrbni stroški in pa neprimerne lokacije.

Stanje pedagoškega kadra je v posebnih vzgojnih ustanovah preživelo svoje kritično obdobje. Ni pa še to stanje zadovoljivo, niti po številu, še manj pa glede na specializacijo in stabilnost. Zlasti v vzgojevališčih še vedno prevladuje nespecializirano pedagoško osebje in novinci. Tako je v posebnih vzgojnih zavodih po kvalifikaciji nameščenih: 6 profesorjev, 56 predmetnih učiteljev, 27 učiteljev, 4 vzgojitelji, 5 prosvetnih delavcev brez kvalifikacije in 7 učiteljev praktičnega pouka.

Vse posebne vzgojne ustanove upravljajo na osnovi Zakona o socialnih zavodih upravni odbori. Upravni odbori so med drugim reševali naslednja vprašanja: o sprejemu in odpustu gojencev, o zaposlitvi odpuščenih gojencev, o proračunih in investicijah, o kapaciteti zavodov itd.

PREGLED VZGOJNIH DOMOV

Spada v pristojnost	Število						
	mladinskih domov	dijaških domov	vajenskih vzgajališč	posebnih vzgojnih zavodov	gojencev	število preko kap.	število nezasedenih mest
OLO Ljubljana	—	2	—	—	149	47	—
Tajništvo za šolstvo	—	—	3	—	172	—	24
—	—	—	—	3	278	18	—
OLO Lj. Sveta za zdravstvo	—	—	—	1	78	—	—
Občina Bežigrad	—	2	—	—	376	—	—
Občina Center	—	11	—	—	2129	219	—
Občina Ivančna gorica	—	1	—	—	34	—	26
Občina Kamnik	—	2	—	—	127	—	3
Občina Kočevje	—	3	—	—	178	13	—
Občina Ribnica	—	1	—	—	44	—	6
Občina Logatec	—	1	—	—	40	—	—
Občina Loška dolina	—	1	—	—	30	—	—
Občina Moste	1	1	—	—	148	8	—
Občina Rudnik	—	1	—	—	72	6	—
Občina Sentvid	—	3	—	—	208	53	—
Občina Šiška	—	3	—	—	388	33	—
Občina Vič	1	1	—	—	448	43	—
Ni določena pristojnost	—	3	—	—	515	95	—
	2	36	3	4	5414	529	59

8. Predvojaška vzgoja

Predvojaško vzgojo izvajamo v občinskih odredih, delavskih četah ter na srednjih in vajenskih šolah.

1. Občinski odredi predvojaške vzgoje:

V vseh občinah v okraju so ustanovljeni odredi predvojaške vzgoje. V te odrede je vključena vsa delavska in kmečka mladina, ki je podvržena pouku predvojaške vzgoje in se nahaja v šolah. Namen odredov je ideološko-politično in kulturno-prosvetno izobraževanje kmečke in delavske mladine, sodelovanje v združenih vajah, v delovnih akcijah, občinskih proslavah, narodnih praznikih in podobno. Odredi v občinah so organizirane teritorialne enote, ki omogočajo občini vzgojo izvenskolske mladine in v primeru potrebe tudi uporabo v narodno obrambne namene.

Težave v odredih so še vedno pomanjkanje ustreznega in sposobnega kadra. Zaradi tega so nekateri odredi samo ustanovljeni, nimajo pa življenjske sposobnosti. Nekateri odredi po občinah delajo prav dobro. Občinski odredi so sodelovali pri raznih proslavah občinskih in državnih praznikov itd.

Obvezniki vseh občin so bili vključeni v okrajno taborjenje, razen občin Ljubljana-Siška, Moste, Bežigrad in Center. Iz teh občin so taborili le zamudniki in vsi tisti mladinci, ki so se rednemu pouku v delavskih četah kakorkoli izogibali. Taborjenje je bilo v Vikrčah, kjer je taborilo 3357 mladincev in v Rajdolu pri Kočevju, kjer je bilo v taborjenje vključenih 428 mladincev. V Vikrčah je bilo 10 izmen, od 3. maja vse do 30. septembra, v Rajdolu pa 2 izmeni v mesecu avgustu. V obeh taborih je bil dopolne strokovni pouk, popoldne pa politično in prosvetno delo. Načrt za popoldansko delo je bil sestavljen tako, da je imela vsaka skupina po 30 ur predavanja in sicer: 10 ur za politično in splošno izobraževalno delo, 4 ure so bile odmerjene Rdečemu križu, 3 ure civilni zaščiti, 3 ure ljudski tehniki in 10 ur športnim igram. Popoldanski program je obsegal 30 ur za vsako skupino tako, da je bilo za vse 3 skupine skupno 90 ur predavanja. Vsaka izmena na taborjenju v Vikrčah je izvedla razna športna tekmovanja in to v odbojki, streljanju z zračno puško, atletiki, namiznem tenisu in malem rokometu. Poleg tega je bil v taborišču tudi kinoprojektor za ozki filmski trak. Predavanja so bili razni poučni in zabavni filmi. Bilo je 47 filmskih predstav.

V taboru v Vikrčah je bilo izvedeno tudi II. republiško tekmovanje v orinetacijskem patrolnem teku, ki je zelo dobro uspelo, tako da je bila ekipa našega okraja na drugem mestu.

2. Predvojaška vzgoja v delavskih četah:

V 4 ljubljanskih občinah je bil pouk predvojaške vzgoje organiziran v delavskih četah in se je izvajal od aprila do oktobra enkrat tedensko. Delavska mladina, ki stalno bi na področju teh občin je bila skoraj 100% vključena v ta pouk. Pri izvajanju pouka pa smo naleteli na nekatere težave: izvajanje pouka po 8-urnem delavniku je bilo za mladino zelo naporno. Mladinci niso imeli delovnih oblek, zato je bilo izvajanje praktičnega pouka zelo nezaželeno. Pouk pa je ovirala tudi oddaljenost vežbališč. Zato bomo v prihodnjem letu, če bodo zadost-

vala sredstva, organizirali taborjenje tudi za to mladino.

V bivšem kočevskem okraju sta bili 2 delavski četi v občini Kočevje in ena v Ribnici. Te čete so imele pouk skozi vse leto enkrat tedensko, medtem ko so ostale občine poslale svoje mladince na taborjenje v Rajdolu.

Številčno stanje delavske in kmečke mladine je bilo skupno 5606 mladincev. Od teh je bilo 3803 delavske in 1803 kmečke mladine. Na taborjenju je bilo od teh mladincev 3785, v delavskih četah pa 1821. Vsa ta mladina je vključena v 28 odredih s 187 vodi.

3. Pouk predvojaške vzgoje na srednjih šolah se izvaja ločeno za moško in žensko mladino po učnem načrtu, predpisanem od Generalštaba JLA po dve uri tedensko. Ta pouk zajema 2363 dijakov in 2355 dijakinj. Na 29 srednjih šolah po-

učuje predvojaško vzgojo le 11 stalnih učiteljev in 12 honorarnih. Vprašanje učnega kadra je za ta pouk zelo pereče in bo treba v bodoče kandidatom za učitelje predvojaške vzgoje omogočiti študij na Višji pedagoški šoli, da bomo dobili število predavateljev, ki bi poleg predvojaške vzgoje predavali še kak drug predmet.

Na vajenskih šolah se izvaja pouk predvojaške vzgoje v II. in III. letniku, in sicer po načrtu za delavsko in kmečko mladino, torej le za moško mladino. Ta mladina se po končani šoli vključuje v odrede in v delavskih četah ali na taborjenju opravi še tretje leto pouka predvojaške vzgoje. Številčno stanje delavske mladine v vajenskih šolah je 1888.

Vsaka šola ima svoj kabinet. Ti kabineti so razmeroma dobro opremljeni in urejeni, njihovo stanje pa se nenehno izboljšuje. Del vojne opreme daje šolam na razpolago Uprava vojnega odseka, del sredstev pa krijemo iz šolskega proračuna.

Svet je v letu 1957 izdal iz svojega proračuna za predvojaško vzgojo, predvsem pa za organizacijo taborjenja skupno 11,331.000 dinarjev. Za izgradnjo vodovoda v Vikrčah je bilo iz investicij porabljeno 3,246.552 dinarjev.

Okraj Kočevje je za organizacijo in izvedbo taborjenja porabil skupaj 1,500.000 dinarjev.

Občinski ljudski odbori so za organizacijo in izvedbo pouka v delavskih četah, nadalje za prevoze mladincev na taborjenje, nabavo učnih pripomočkov, honorarje komandirjem vodov itd. porabili skupaj 5,554.000 dinarjev.

Skupni stroški za predvojaško vzgojo so bili 21,631.552 dinarjev.

Popravek

V Glasniku št. 25 z dne 28. marca 1958 je pri imenovanjih in razrešitvah nastala neljuba poma. Namesto mestni svet Mestnega gledališča in Slovenskega narodnega gledališča se mora pravilno glasiti gledališki svet.

Vsebina

Poročilo in predlog Sveta za telesno kulturo za razdelitev sredstev iz sklada za preprečevanje alkoholizma.
Poročilo in predlog Sveta za turizem in gostinstvo za razdelitev sredstev iz sklada za preprečevanje alkoholizma.
Poročilo o delu Sveta za šolstvo v letu 1958 — nadaljevanje.
Zaključni računi gospodarskih organizacij za leto 1956.

PRORACUN SVETA ZA ŠOLSTVO OLO IN OKRAJNIH ŠOLSKIH USTANOV ZA LETO 1957

1. Odobren proračun Sveta za šolstvo in njegovih ustanov je znašal (brez negospodarskih investicij) za leto 1957	550,390.000
Dotacije finančno samostojnim zavodom pa (12)	27,082.000
Proračunske ustanove (52) in Svet so črpali kredite, kot sledi:	
	Odobreno: Izčrpano:
a) Svet — materialni izdatki	1,700.000 1,687.000
b) Svet — funkcionalni izdatki	23,687.000 23,551.000
c) Osebnih izdatki za šole in ustanove (Vzg. posvet. C)	400,470.000 401,984.000
č) Operativni izdatki za šole in ustanove (Vzg. posvet. C)	61,454.000 60,365.000
d) Funkcionalni izdatki za šole in ustanove (Vzg. posvet. C)	46,029.000 48,063.000
e) Avtoprevozi — državna uprava	50.000 50.000
	533,390.000 535,700.000

2. Negospodarske investicije:
Za negospodarske investicije Sveta za šolstvo OLO je bil po proračunu odobren znesek 134,870.000 din, in sicer za novogradnje (dograditev dveh gimnazij) 80,135.000 din, za velika popravila, investicijsko vzdrževanje šol in šolsko opremo pa 54,735.000 din.

a) Poraba sredstev za novogradnje pa je naslednja:	
za gradnje	68,028.267 din
za šolsko opremo	14,931.449 din
za študij, načrte in nadzor	1,447.655 din
	84,407.371 din

Prekoračenje črpanja sredstev za novogradnje se je izvršilo v breme depozitov, ki so bili položeni ob pričetku novogradnje v letu 1955. Za izvedbo velikih popravil in za investicijsko vzdrževanje šol pa so bili potrošeni naslednji zneski:

b) za gradbena in obrtniška dela	43,424.858 din
za dopolnitev šolske opreme	5,229.267 din
za študijske načrte in lokalni nadzor	367.528 din
	49,021.653 din

Dejanska vrednost izvršenih del:	
1. za novogradnje skupaj	84,407.371 din
2. za vzdrževalna dela skupaj	49,021.653 din
	133,429.024 din

Izveleček iz poročila o poslovanju KMETIJSKE ZADRUGE z o. j., Radomlje, v letu 1956

Zadruga odkupuje od svojih članov vse kmetijske pridelke, nudi pa jim umetna gnojila, zaščitna sredstva in reprodukcijski material. Realizacija v letu 1956 je bila zadovoljiva. Zadruga ima 7 zaposlenih uslužbencev.

AKTIVA			PASIVA		
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.785	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.785
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	4.514	3.	Razni skladi	6.921
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	3.203	4.	Dolgoročni krediti za finanstranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.595	5.	Druge viri finanstranja investicij	—
6.	Druga aktiva	30	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	2.847
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	3.449	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.572
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	—
	Skupaj	16.576	9.	Dobiček	3.449
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj	16.576

Vodja računovodstva:
Bergant Marija

Direktor podjetja: